

Gillermo Urbietta Etxabe

*Zumaja,
Gipuzkoa
(1958)*

Aurkibidea

Biografia

Zumaiian jaio zen, eta bertan bizi izan da beti. Gurasoak ere zumaiarrak zituen. Mesedetako fraideetan ibili zen eskolan lehenbizi, eta, horren ondoren, batxilergoa egitera Zarauzko Antonianoetara joan zen. 18 urterekin, Oikian hasi zen lanean 'Muebles el Modelo' altzari-lantegian.

Zintak

ZUM-063

- **Proiektua:** Zumaiako hizkera
- **Elkarrizketatzailea(k):** Otegi, Aitziber
- **Data:** 2009-06-11
- **Iraupena:** 60 min
- **Euskarria:** MiniDV
- **Kodifikatzailea:** Otegi, Aitziber

ZUM-064

- **Proiektua:** Zumaiako hizkera
- **Elkarrizketatzailea(k):** Otegi, Aitziber
- **Data:** 2009-06-11
- **Iraupena:** 30 min
- **Euskarria:** MiniDV
- **Kodifikatzailea:** Otegi, Aitziber

Pasarteak

1. Zumaian jaioa 1958an

- **Erref:** ZUM-063/001
- **Iraupena:** 0:01:37. **Hasi:** 00:00:00. **Bukatu:** 00:01:37
- **Multimedia:** bideoa online ikusgai

Gaia(k):

- Familia eta harremanak » Lagunartea eta familia » Etxeko giroa

Laburpena:

1958an jaio zen Zumaian. Etxean jaio zen, ospitalera joateko astirik gabe, Felisa emaginarekin. Gurasoak ere zumaiarrak zituen.

2. Frankismo garaian euskara debekatua

- **Erref:** ZUM-063/003
- **Iraupena:** 0:02:23. **Hasi:** 00:06:49. **Bukatu:** 00:09:12
- **Multimedia:** bideoa online ikusgai

Gaia(k):

- Ohiturak eta bizimodua » Hezkuntza » Eskola
- Ohiturak eta bizimodua » Hezkuntza » Fraideak
- Euskara » Euskararen egoera

Laburpena:

Franco-ren garaia ezagutu zuen eta eskolan ez zuten euskaraz egiterik izaten. Fraide merzedarioekin ikasi zuen . Kaleko harreman ugari erdaraz egiten zituzten ohitura zela eta.

3. Euskaraz dotrinan bakarrik

- **Erref:** ZUM-063/004
- **Iraupena:** 0:01:38. **Hasi:** 00:09:12. **Bukatu:** 00:10:50
- **Multimedia:** bideoa online ikusgai

Gaia(k):

- Ohiturak eta bizimodua » Hezkuntza » Eskola
- Euskara » Euskararen egoera

Laburpena:

Aurreko generazioetakoei eraztuna jartzen zieten euskaraz hitz eginez gero eta zigorra izaten zuten . Dotrinara joandakoan bakarrik egiten zuten euskaraz, nahiz eta hura ere erdaraz ematen zuten.

4. Zarauzko Antonianoetara ikastera

- **Erref:** ZUM-063/005
- **Iraupena:** 0:02:25. **Hasi:** 00:10:50. **Bukatu:** 00:13:15
- **Multimedia:** bideoa online ikusgai

Gaia(k):

- Ohiturak eta bizimodua » Hezkuntza » Eskola

Laburpena:

Zarauzko Antonianoetara ikastera joan zenean, erdaraz ikasi arren, maisu gehienak euskaldunak ziren eta giro hobea izaten zuten. Karrera amaitu arte ibili zen Antonianoetan.

5. Aita Iturriarekin frantzesaren ikasten

- **Erref:** ZUM-063/006
- **Iraupena:** 0:02:50. **Hasi:** 00:13:15. **Bukatu:** 00:16:05
- **Multimedia:** bideoa online ikusgai

Gaia(k):

- Ohiturak eta bizimodua » Hezkuntza » Eskola
- Ohiturak eta bizimodua » Hezkuntza » Fraideak

Laburpena:

Zumaiatik Zarautzera joan zeneko eskolako aldaketak aipatzen ditu. Giza-soina izeneko liburutik ikasten zuten Aita Iturriarekin. Frantzesaren ere ikasten zuten.

6. Autobusean Zarauzko Antonianoetara

- **Erref:** ZUM-063/007
- **Iraupena:** 0:01:48. **Hasi:** 00:16:05. **Bukatu:** 00:17:53
- **Multimedia:** bideoa online ikusgai

Gaia(k):

- Herria, azpiegitura » Garraioak » Autobusak

Laburpena:

Zarauzko Antonianoetara eskolak berak jarritako autobusean joaten zen. Bi autobus izaten ziren; nolakoak ziren deskribatzen du.

7. Eskolako santuen jaiak

- **Erref:** ZUM-063/008

- **Iraupena:** 0:01:47. **Hasi:** 00:17:53. **Bukatu:** 00:19:40
- **Multimedia:** bideoa online ikusgai

Gaia(k):

- Ohiturak eta bizimodua » Hezkuntza » Eskola
- Aisia » Jai-giroa » Herriko ospakizunak

Laburpena:

Merzedarioetan eta Antonianoetan bertako santuen jaiak ospatzen zituzten. Hauen inguruko kontuak. Ereserkia abesten du.

8. Umetako jolasak

- **Erref:** ZUM-063/009
- **Iraupena:** 0:06:50. **Hasi:** 00:19:40. **Bukatu:** 00:26:30
- **Multimedia:** bideoa online ikusgai

Gaia(k):

- Familia eta harremanak » Lagunartea eta familia » Jolasak

Laburpena:

Umetako jolasak izendatzen ditu: "kukuzka" eta "mando-mandozka", esaterako. Goiko plazan aritzen ziren futbolean. Urteko sasoi bakoitzean jostailu bat erabiltzeko joera izaten zen.

9. Merzedarioetan ibili zeneko kontuak

- **Erref:** ZUM-063/010
- **Iraupena:** 0:05:40. **Hasi:** 00:26:30. **Bukatu:** 00:32:10
- **Multimedia:** bideoa online ikusgai

Gaia(k):

- Aisia » Mendia eta hondartza » Hondartza
- Ohiturak eta bizimodua » Hezkuntza » Eskola

Laburpena:

<p>Hondartzara joaten ziren futbolean jokatzera. Merzedarioetan liburu batetik ikasten zituzten ikasgai guztiak. Larunbatetan astean ikasitako ikasgaien errepassoa egin eta ondoren arrosarioa errezatzera kapilara joaten ziren. Ekaina amaitzean Donostiara joaten ziren bi egunetan azterketak egitera kurtsoa gainditzeko.</p>

10. 1966an "Muebles el Modelo"-n lanean

- **Erref:** ZUM-063/012
- **Iraupena:** 0:04:12. **Hasi:** 00:32:22. **Bukatu:** 00:36:34
- **Multimedia:** bideoa online ikusgai

Gaia(k):

- Ekonomia eta industria » Lantegiak

Laburpena:

Eskola amaitu ondoren krisi handia izan zen eta geroago (1966an) hasi zen Guillermo lanean, "Muebles el Modelo"-n, Oikian. Kontabilitatea eramaten zuen berak. Espainia osorako altzariak egiten zituzten lantegi horretan.

11. Altzariak egiteko urratsak

- **Erref:** ZUM-063/013
- **Iraupena:** 0:02:21. **Hasi:** 00:36:34. **Bukatu:** 00:38:55
- **Multimedia:** bideoa online ikusgai

Gaia(k):

- Ekonomia eta industria » Lan-baldintzak

Laburpena:

Altzariak egiteko taula aglomeratua erabiltzen zuten, egurra ez zuten txapeatzen, masa berezi batekin lantzen zuten.

12. 1982ko krisiak lantegia itxiarazi

- **Erref:** ZUM-063/014
- **Iraupena:** 0:02:45. **Hasi:** 00:38:55. **Bukatu:** 00:41:40
- **Multimedia:** bideoa online ikusgai

Gaia(k):

- Ekonomia eta industria » Lan-baldintzak

Laburpena:

Goiz eta arratsalde lan egiten zuen, eta bazkaltzera etxera joaten zen. Lantegira autobusez joaten zen. Soldata handia izaten zuten eta beste lantegietako jendea ere bertara joaten zen lanera. 1982an, krisiaren ondorioz, lantegia itxi egin zen eta jende ugari geratu zen kalean.

13. Zumaiko lantegiak

- **Erref:** ZUM-063/015
- **Iraupena:** 0:03:42. **Hasi:** 00:41:40. **Bukatu:** 00:45:22
- **Multimedia:** bideoa online ikusgai

Gaia(k):

- Lantegiak » Ekonomia eta industria » Gipuzkoako lantegiak » Debabarreneko lantegiak

Laburpena:

Zumaiko industria nagusia aipatzen du: El Modelo, Carmelo Unanue, Xey, Airadurex, etab. Airadurex lantegiak karabinak egiten zituela azaltzen du.

14. Zumaiko itsasontziak

- **Erref:** ZUM-063/016
- **Iraupena:** 0:02:57. **Hasi:** 00:45:22. **Bukatu:** 00:48:19
- **Multimedia:** bideoa online ikusgai

Gaia(k):

- Itsasoa » Lan-tresnak eta azpiegiturak » Ontzi-motak
- Itsasoa » Lehorreko lanak » Ontzigintza

Laburpena:

Itsasoko motorrak egiten zituzten lantegi ugari zeuden Zumaian. Zumaian

asko ziren arrantzatik bizi zirenak. Itsasontzi ezberdinak izendatzen ditu. Arrantza handiena antxoa eta atuna izaten zen.

15. Moila ingurua

- **Erref:** ZUM-063/017
- **Iraupena:** 0:02:18. **Hasi:** 00:48:19. **Bukatu:** 00:50:37
- **Multimedia:** bideoa online ikusgai

Gaia(k):

- Itsasoa » Lehorreko lanak » Lehorreko lanak

Laburpena:

Moilan sareak jasotzera joaten zen gizon bat izendatzen du. Gillermo umea zela, arranplan arraina nola husten zen ikusten egoten zen.

16. Arrantzarako tresnak

- **Erref:** ZUM-063/019
- **Iraupena:** 0:03:12. **Hasi:** 00:50:52. **Bukatu:** 00:54:04
- **Multimedia:** bideoa online ikusgai

Gaia(k):

- Itsasoa » Lan-tresnak eta azpiegiturak » Lan-tresnak
- Itsasoa » Arrantzontziko bizimodua eta lanak » Itsaspeko geografia

Laburpena:

Gaztetan erriotan eta arroketo arrantzan ibiltzen zen. Arrantzarako erabiltzen zituen tresna ezberdinak izendatzen ditu. Arrantza txapelketa baten inguruko kontuak.

17. Plazako salmenta: arrain-saltzaileak eta baserriko gaiak

- **Erref:** ZUM-063/021
- **Iraupena:** 0:02:38. **Hasi:** 00:54:43. **Bukatu:** 00:57:21
- **Multimedia:** bideoa online ikusgai

Gaia(k):

- Baserría » Baserriko lanak » Herrira saltzera, erostera

Laburpena:

Gillermoren ama arraina saltzen aritzen zen; beste zenbait arrain-saltzaile ere aipatzen ditu. Plaza aurrean taula bat jarri eta han saltzen zituzten arrainak. Baserrietatik astoa hartuta joaten ziren baserrietarrak baserriko gaiak saltzera; Oikia, Arrua eta inguruetatik etortzen ziren baserrietarrak.

18. Zumaiako erriberak eta gari-sailak

- **Erref:** ZUM-063/023
- **Iraupena:** 0:03:36. **Hasi:** 00:58:30. **Bukatu:** 01:02:06
- **Multimedia:** bideoa online ikusgai

Gaia(k):

- Baserría » Baserriko lanak » Baratzea eta soroa
- Baserría » Baserriko lanak » Garia
- Baserría » Baserriko lanak » Lurra lantzea

Laburpena:

<p>Zumaiatik Elorriaga auzoraino gari-sailak zeuden; baserritarrek labore asko egiten zuten. Zumaian erribera sailak zeuden, mojenak zirenak. Erriberetan aritzen ziren izkiratan. Udan atuna eta beste zenbait arrain ongarri modura erabiltzen ziren soroetan eta erriberetan usain txarra egoten zen.</p>

Ahotsak.eus-eko edukiarekin sortutako dokumentu automatikoa.
2026-04-12

CC-by-sa | Ahotsak.eus
Badihardugu Euskara Elkartea
Markeskua Jauregia, 20600 Eibar
943121775 - ahotsak@ahotsak.com